

10 Ocak 2015 Ehliyet Sınavı Soruları (MEB)

24 soru · Cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler

Bu dosyadaki sorular, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımladığı 10 Ocak 2015 tarihli Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı (MTSAS) soru kitapçıklarına dayanır. Her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Soruların ardından cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler yer alır. Bugünkü e-Sınav 50 soru ve 45 dakikadır; geçme puanı 70'tir. Çevrimiçi hâli: <https://ustaehliyet.com/cikmis-ehliyet-sorulari/2015-01-10>

Trafik ve Çevre Bilgisi

1. Trafik ışığı, işaret ya da görevli bulunmayan bir kavşakta sürücü ne yapmalıdır?
A) Kavşakta şerit değiştirmelidir
B) Geçiş hakkı kurallarına uymalıdır
C) Önündeki aracı geçmelidir
D) Hızını artırmalıdır
2. Araçlar için "duraklama" kavramına uyan durum aşağıdakilerden hangisidir?
A) Beş dakikadan uzun süre beklemek
B) Görevlinin işaretiyle durmak
C) Yolcu indirmek için kısa süre beklemek
D) Kırmızı ışıkta beklemek
3. Aşağıdaki durumların hangisinde aracın teknik muayeneye götürülmesi zorunlu hâle gelir?
A) Araç üzerinde teknik değişiklik yapıldığında
B) Sigortanın süresi dolduğunda
C) Aracın sahibi değiştiğinde
D) Tescil belgesi yenilendiğinde
4. Manevraya başlamak üzere olan bir sürücünün öncelikle yapması gereken nedir?
A) Manevraya başladıktan sonra işaret vermek
B) Önündeki, arkasındaki ve yanlarındaki trafiği kontrol etmek
C) İşaret verir vermez manevraya başlamak
D) Manevra tamamlanmadan işareti kapatmak

İlk Yardım

5. Tek başına ilk yardım yapan biri, bir yaşından küçük bir bebeğe dış kalp masajını nasıl uygulamalıdır?
A) Bebeğin göğsünü ve sırtını iki avucu arasına alıp sıkıştırarak
B) Avuç içiyle göğüs kemiğini yaklaşık 6 cm çökertecek kadar güçlü bastırarak
C) Tek elin orta ve yüzük parmaklarıyla göğüs kemiğini yaklaşık 4 cm aşağı inecek şekilde bastırarak
D) Elini yumruk yapıp göğsün ortasına vurarak

6. Kaza geçirmiş bir araçtaki yaralıyı dışarı çıkarmadan önce ilk olarak ne yapılmalıdır?
- A) Yaralının çıkarılacağı açıklık hazırlanmalıdır
 - B) Tıbbi yardım çağrılmalıdır
 - C) Yaralıyı taşımak için sedye getirilmelidir
 - D) Aracın motoru durdurulmalı ve araç sabitlenmelidir
7. Ağız ve burun çevresinde kanayan bir yaralının solunumu durmuşsa, ağızdan buruna, Silvester (göğüsten bastırma) ve Holger-Nielsen (sırttan bastırma) yöntemlerinden hangileri kullanılabilir?
- A) Yalnızca ağızdan buruna yöntemi
 - B) Ağızdan buruna ve Silvester yöntemleri
 - C) Silvester ve Holger-Nielsen yöntemleri
 - D) Üç yöntemin tamamı
8. Bir kazazedenin kolunda, omuz ile dirsek arasında, kalp atışlarıyla uyumlu biçimde fişkırان bir kanama görüyorsunuz. Bu hangi tür kanamadır?
- A) Atardamar kanaması
 - B) Yırtık kanaması
 - C) Toplardamar kanaması
 - D) Kılcal damar kanaması
9. Kazazedenin bacaklarının yaklaşık 30 cm yükseltilmesi aşağıdaki durumların hangisinde doğru bir ilk yardım uygulamasıdır?
- A) Beyin kanaması
 - B) Şok
 - C) Ayaktan yılan sokması
 - D) Akciğer yaralanması ve kanaması

Motor ve Araç Tekniği

10. Bir motorlu taşıtın güvenli, ekonomik ve sorunsuz çalışması ile hava kirliliğini azaltmaya katkı sağlaması en çok hangi koşula bağlıdır?
- A) Kontrol ve bakımlarının doğru şekilde yapılmasına
 - B) Üretim amacı dışında kullanılmasına
 - C) Sürekli yüksek hızla kullanılmasına
 - D) Çok ıslak ya da tozlu ortamlarda çalıştırılmasına
11. Kireçsiz temiz suya donmayı ve paslanmayı önleyen antifriz katılarak hazırlanan sıvı hangi adla bilinir?
- A) Motor yağı
 - B) Akü elektroliti
 - C) Motor soğutma suyu
 - D) Fren hidroliği

- 12.** Fren pedalına basıldığı hâlde arka fren lambaları yanmıyorsa bu arızanın nedeni ne olabilir?
- A)** Flaşörün arızalı olması
 - B)** Distribütörün arızalı olması
 - C)** Geri vites müşirinin arızalı olması
 - D)** Fren müşirinin arızalı olması
- 13.** Aşağıdaki durumların hangisinde debriyaj pedalına basmak doğru bir kullanım değildir?
- A)** Araç ilk kez harekete geçirilirken
 - B)** Vites değiştirilirken
 - C)** Araç tamamen durdurulurken
 - D)** Hızı düşürmek amacıyla fren yapılırken
- 14.** ABS, fren yapılırken tekerleklerin kilitlenmesini engeller. Bu özellik sayesinde frenleme sırasında hangisi artar?
- A)** Trafik kazası riski
 - B)** Direksiyon hâkimiyeti
 - C)** Aracın yolda kayması
 - D)** Virajlarda savrulma
- 15.** Araçların arka camına ısıtıcı rezistans telleri yerleştirilmesinin amacı nedir?
- A)** Camın patlamasını önlemek
 - B)** Radyo ve televizyon anteni görevi görmek
 - C)** Camda oluşan buzlanma ve buğuyu gidermek
 - D)** Camın yapıştırıcısının gövdeye iyi tutunmasını sağlamak
- 16.** Benzinli bir motorda yakıtın düzgün yanmamasına yol açan nedenlerden biri hangisidir?
- A)** Bujilerin kurumla kaplanması
 - B)** Lastik basıncının yüksek olması
 - C)** Frenlerin ayarının bozuk olması
 - D)** Depoda az yakıt kalması
- 17.** Marş motoru, motoru çalıştırmak için hareketini doğrudan hangi parçaya aktarır?
- A)** Amortisöre
 - B)** Volan dişlisine
 - C)** Diferansiyele
 - D)** Fan motoruna
- 18.** Debriyajın kaçırmasına, yani gücü tam aktaramamasına aşağıdakilerden hangisi neden olabilir?
- A)** Araç hızının yüksek olması
 - B)** Debriyaj balatasına yağ bulaşması
 - C)** Lastik basınçlarının düşük olması
 - D)** Avans ayarının bozulması

- 19.** Buji ile ateşlenen motorlarda emme zamanında silindirin içine ne çekilir?
- A)** Hidrolik yağı
 - B)** Soğutma suyu
 - C)** Antifriz
 - D)** Yakıt ve hava karışımı
- 20.** Motosikletin daha az yakıt harcaması için aşağıdakilerden hangisinin bakımını belirli aralıklarla yaptırmak gerekir?
- A)** Hava filtresinin
 - B)** Yakıt göstergesinin
 - C)** Sinyal ampulünün
 - D)** Hız göstergesinin
- 21.** Motorun silkelenerek, sarsıntılı biçimde çalışmasına yol açabilecek durum hangisidir?
- A)** Motor yağının normal seviyede olması
 - B)** Depodaki yakıtın azalmış olması
 - C)** Akünün dolu (şarjlı) olması
 - D)** Buji kablolarından birinin yerinden çıkmış olması
- 22.** Yakıtın içine toz, su ya da kir karışmışsa motorun çalışması nasıl olur?
- A)** Sürekli yüksek devirde çalışır
 - B)** Yalnızca rölantide çalışır
 - C)** Zengin karışımla çalışır
 - D)** Düzensiz çalışır ve tekler
- 23.** Aracın belirli bir yolu gidebilmesine yetecek yakıtı üzerinde taşımaya yarayan parça hangisidir?
- A)** Yakıt deposu
 - B)** Torpido
 - C)** Bagaj
 - D)** Karter
- 24.** Araçta yakıt tasarrufu sağlamak için aşağıdaki davranışlardan hangisi doğrudur?
- A)** Her koşulda sürekli büyük viteste gitmek
 - B)** Sık sık ani duruş ve kalkış yapmak
 - C)** Sürekli küçük viteste gitmek
 - D)** Ani duruş ve kalkışlardan kaçınmak

Cevap Anahtarı · 10 Ocak 2015

1-B	2-C	3-A	4-B	5-C	6-D	7-C	8-A	9-B	10-A
11-C	12-D	13-D	14-B	15-C	16-A	17-B	18-B	19-D	20-A
21-D	22-D	23-A	24-D						

Önce kendi cevaplarınızı anahtarla karşılaştırın, sonra yalnızca yanlış yaptığınız soruların açıklamalarını okuyun. Kurallar zamanla değişebilir; güncel kurallar için MEB duyurularını esas alın.

1. soru · Doğru cevap: B) Geçiş hakkı kurallarına uymalıdır

Işıklı işaret, trafik işareti ya da görevli bulunmayan kavşaklara kontrolsüz kavşak denir. Bu kavşaklarda kimin önce geçeceği geçiş hakkı (geçiş üstünlüğü) kurallarıyla belirlenir. Kontrolsüz kavşağa yaklaşan sürücü hızını azaltır, kavşaktaki araçlara ve sağından gelenlere yol verir; dönel kavşakta ise kavşak içindeki araçlar önceliklidir.

2. soru · Doğru cevap: C) Yolcu indirmek için kısa süre beklemek

Duraklama; trafik zorunluluğu dışında, aracın yolcu indirme-bindirme veya yük alma-boşaltma gibi amaçlarla kısa bir süre durdurulmasıdır. Kırmızı ışıkta, trafik sıkışıklığında ya da görevlinin işaretiyle durmak trafik zorunluluğu sayılır; bunlar duraklama değildir. Kısa süreyi aşan bekleme ise park etme kapsamına girer.

3. soru · Doğru cevap: A) Araç üzerinde teknik değişiklik yapıldığında

Teknik muayene, aracın yol ve trafik güvenliği açısından uygun olup olmadığının kontrol edilmesidir. Araçlar belirli aralıklarla periyodik muayeneye girer; ancak araç üzerinde teknik değişiklik yapıldığında bu değişikliğin uygunluğu da muayenede kontrol edilmelidir. Örneğin araca LPG sistemi takılması veya araç tipini etkileyen bir tadilat yapılması, aracın özelliklerini değiştirir. Bu nedenle değişiklik sonrası muayene yaptırılması zorunludur.

4. soru · Doğru cevap: B) Önündeki, arkasındaki ve yanlarındaki trafiği kontrol etmek

Şerit değiştirme, dönüş, geri gitme veya park gibi her manevrada sürücü önce ön, arka ve yanlardaki trafiği aynalar ve gerektiğinde omuz üstü bakışla kontrol etmelidir. Manevranın başkalarını tehlikeye sokmayacağından emin olunmalıdır. Ardından işaret manevradan önce verilir, diğer yol kullanıcılarına fark etme süresi tanınır ve işaret manevra tamamlanana kadar sürdürülür.

5. soru · Doğru cevap: C) Tek elin orta ve yüzük parmaklarıyla göğüs kemiğini yaklaşık 4 cm aşağı inecek şekilde bastırarak

Bebeklerde göğüs kafesi küçük ve esnek olduğu için kalp masajı bütün elle değil, tek elin iki parmağıyla (orta ve yüzük parmağı) yapılır. Parmaklar göğüs kemiğinin alt yarısına, meme uçlarını birleştiren hayali çizginin hemen altına yerleştirilir. Bası, göğüs kemiği yaklaşık 4 cm aşağı inecek kadar yapılır; her basıdan sonra göğsün eski hâline dönmesine izin verilir. Aşırı kuvvet bebeğe zarar verir, yetersiz bası ise kanı dolaştıramaz.

6. soru · Doğru cevap: D) Aracın motoru durdurulmalı ve araç sabitlenmelidir

Yaralıyı araçtan çıkarmaya başlamadan önce hem yaralının hem de ilk yardımcının güvenliği sağlanmalıdır. Bunun için önce kontak kapatılarak motor durdurulur ve araç sabitlenir; el freni çekilir, aracın kaymasına ya da devrilmesine karşı önlem alınır. Çalışan bir motor yangın riskini artırır, sabitlenmemiş bir araç ise kurtarma sırasında hareket ederek yeni yaralanmalara yol açabilir. Araç güvenli hâle geldikten sonra çıkış yolu açılır ve yaralı uygun tekniklerle çıkarılır.

7. soru · Doğru cevap: C) Silvester ve Holger-Nielsen yöntemleri

Ağız ve burun çevresinde kanama bulunan yaralılarda, kurtarıncının ağızını bu bölgeye dayayarak soluk vermesi uygun değildir. Bu nedenle ağızdan buruna yöntem kullanılmaz. Bu durumda göğüs kafesine dışarıdan bası uygulanarak solunum sağlanan Silvester (göğüsten bastırma) ve Holger-Nielsen (sırttan bastırma) yöntemleri tercih edilebilir; bu yöntemlerde yaralının ağız-burun bölgesine temas gerekmez.

8. soru · Doğru cevap: A) Atardamar kanaması

Kalp atımlarıyla uyumlu, kesik kesik ve fışkırır tarzda akan kanama atardamar kanamasıdır. Atardamarlar kanı kalpten vücuda yüksek basınçla taşıdığı için kan her kalp atımında fışkırır ve rengi açık kırmızıdır. Atardamar kanaması kısa sürede ciddi kan kaybına ve şoka yol açabilir. Kanayan yere doğrudan bası uygulanır, 112 aranır; kanama durmazsa bası noktalarından yararlanılır.

9. soru · Doğru cevap: B) Şok

Şok, dokulara yeterli kan gitmemesi durumudur. Bacakların yaklaşık 30 cm yükseltilmesiyle bacaklardaki kanın beyin, kalp ve akciğer gibi hayati organlara yönelmesi kolaylaşır. Bu pozisyon (şok pozisyonu) verilirken kazazede sırtüstü yatırılır, üzeri örtülerek ısı kaybı önlenir ve 112 aranır. Kafa, göğüs veya omurga yaralanması şüphesi varsa bacaklar kaldırılmaz.

10. soru · Doğru cevap: A) Kontrol ve bakımlarının doğru şekilde yapılmasına

Bir aracın güvenli, ekonomik ve sorunsuz çalışmasının temel şartı düzenli ve doğru yapılan kontrol ve bakımdır. Yağ, filtreler, lastikler, frenler ve ateşleme sistemi gibi parçalar zamanında kontrol edildiğinde arızalar önlenir. Bakımlı bir motor yakıtı daha verimli yakar; bu da hem yakıt tasarrufu sağlar hem de egzozdan çıkan zararlı gazları azaltarak hava kirliliğinin azalmasına katkıda bulunur.

11. soru · Doğru cevap: C) Motor soğutma suyu

Motorun soğutma sisteminde dolaşan sıvıya motor soğutma suyu denir. Bu sıvı, kireçsiz ve temiz suya antifriz eklenerek hazırlanır. Antifriz, soğuk havada suyun donarak radyatör ve motor bloğunu çatlatmasını önler; içerdiği katkıları da sistemde paslanma ve korozyon oluşmasını engeller. Kireçli su kullanılırsa kanallarda tortu birikir ve soğutma verimi düşer.

12. soru · Doğru cevap: D) Fren müşirinin arızalı olması

Fren lambaları, fren pedalına bağlı bir anahtar olan fren müşiri tarafından devreye sokulur. Pedala basıldığında müşir devreyi kapatır ve lambalar yanar. Müşir arızalanırsa pedala basılsa bile devre kapanmaz ve fren lambaları yanmaz. Elbette yanık ampul ya da atmış sigorta da benzer sonuç verebilir; ancak seçenekler arasında doğrudan fren lambasını kumanda eden parça fren müşiridir.

13. soru · Doğru cevap: D) Hızı düşürmek amacıyla fren yapılırken

Debriyaj, motor ile vites kutusu arasındaki güç bağlantısını keser. Yalnızca hızı azaltmak için fren yapılırken debriyaja basmak motor freninden yararlanmayı engeller ve aracın boşta kaymasına neden olur. Yavaşlarken debriyaj bırakılı kalmalı, motor freni frenlemeye yardımcı olmalıdır. Hız çok düştüğünde ya da araç durmak üzereyken debriyaja basılarak motorun stop etmesi önlenir.

14. soru · Doğru cevap: B) Direksiyon hâkimiyeti

Ani frenlemede tekerlekler kilitlenirse lastikler yolda kayar ve araç direksiyona tepki vermez. ABS, fren basıncını çok hızlı biçimde ayarlayarak tekerleklerin dönmeye devam etmesini sağlar. Dönmeye devam eden tekerlekler yönlendirilebildiği için sürücü fren yaparken bile engelden kaçabilir; yani ABS direksiyon hâkimiyetini artırır.

15. soru · Doğru cevap: C) Camda oluşan buzlanma ve buğuyu gidermek

Arka camdaki ince teller elektrik akımıyla ısınır ve camın yüzeyini ısıtır. Böylece camda oluşan buğu ve donma çözülür. Arka camın temiz ve açık olması, sürücünün iç dikiz aynasından arkayı görebilmesi için gereklidir. Rezistans, gösterge panelindeki düğmeyle açılıp kapatılır.

16. soru · Doğru cevap: A) Bujilerin kurumla kaplanması

Benzinli motorlarda yakıt-hava karışımı bujinin oluşturduğu kıvılcımla ateşlenir. Buji uçları kurum bağladığında kıvılcım zayıflar ya da hiç oluşmaz. Bu durumda yanma eksik kalır; motor tekler, güç kaybeder, yakıt tüketimi ve egzozdan çıkan zararlı gazlar artar.

17. soru · Doğru cevap: B) Volan dişlisine

Kontak anahtarı çevrildiğinde akü enerjisiyle çalışan marş motoru, dişlisini krank miline bağlı volan dişlisine geçirerek onu döndürür. Volan dönünce krank mili ve pistonlar hareket eder; motor kendi çevrimini başlatabilecek hıza ulaştınca marş dişlisi volandan ayrılır.

18. soru · Doğru cevap: B) Debriyaj balatasına yağ bulaşması

Debriyaj, balatanın volan ile baskı plakası arasında sıkışmasıyla oluşan sürtünme sayesinde gücü aktarır. Balataya yağ bulaşırsa sürtünme azalır ve balata kayar. Bu durumda motor devri yükseldiği hâlde araç beklenen ölçüde hızlanmaz; buna debriyajın kaçırması denir. Aşınmış balata ya da ayarsız pedal da benzer belirti verebilir.

19. soru · Doğru cevap: D) Yakıt ve hava karışımı

Dört zamanlı benzinli motorlarda zamanlar sırasıyla emme, sıkıştırma, ateşleme (iş) ve egzozdur. Emme zamanında piston aşağı inerken emme supabı açılır ve silindire yakıt-hava karışımı dolar. Bu karışım sıkıştırma zamanında sıkıştırılır, ardından buji kıvılcımla ateşlenir. Dizel motorlarda ise emme zamanında yalnızca hava alınır.

20. soru · Doğru cevap: A) Hava filtresinin

Motorun verimli çalışması için silindirlere yeterli ve temiz hava girmelidir. Hava filtresi kirlendiğinde hava akışı azalır, karışım zenginleşir ve yakıt tüketimi artar. Bu nedenle hava filtresi düzenli aralıklarla temizlenmeli ya da değiştirilmelidir. Tozlu ortamlarda kullanılan motosikletlerde bu kontrol daha sık yapılmalıdır.

21. soru · Doğru cevap: D) Buji kablolarından birinin yerinden çıkmış olması

Benzinli motorlarda her silindirdeki yakıt-hava karışımı, bujinin çıktığı kıvılcımla ateşlenir. Bujiye yüksek gerilimi taşıyan kablo yerinden çıkarsa o silindirde ateşleme olmaz ve silindir devre dışı kalır. Bir silindirin çalışmaması motorun dengesini bozar; motor tekler, sarsılır ve güç kaybeder. Bu durumda buji kabloları, bujiler ve ateşleme sistemi kontrol ettirilmelidir.

22. soru · Doğru cevap: D) Düzensiz çalışır ve tekler

Yakıt depodan motora giderken yakıt filtresi, pompa, borular ve enjektörlerden (eski araçlarda karbüratörden) geçer. Yakıtta toz, su veya pislik karışırsa bu parçalar tıkanır ve silindirlere düzenli yakıt gidemez. Su yanmaz; kir ise yakıt akışını keser. Sonuçta silindirlere bazen yeterli, bazen yetersiz yakıt gider ve motor düzensiz çalışır, tekler, hatta stop edebilir.

23. soru · Doğru cevap: A) Yakıt deposu

Yakıt sisteminin ilk parçası yakıt deposudur. Depo, aracın belirli bir mesafe gidebilmesi için gereken yakıtı güvenli şekilde taşır; genellikle aracın arka altında, çarpışmalara karşı korunaklı bir yerdedir. Depodaki yakıt, yakıt pompası ile çekilir, filtreden geçirilir ve motora iletilir. Gösterge panelindeki yakıt göstergesi depodaki yakıt seviyesini bildirir.

24. soru · Doğru cevap: D) Ani duruş ve kalkışlardan kaçınmak

Aracı duruştan harekete geçirmek ve hızlandırmak en çok enerji isteyen anlardır. Ani kalkışlar motora fazla yakıt püskürtülmesine, ani duruşlar ise harcanan bu enerjinin frenlerde boşa gitmesine neden olur. Trafiği önceden okuyup yumuşak hızlanmak, erken yavaşlamak ve sabit hızla gitmek hem yakıt tüketimini azaltır hem de fren, lastik ve motor ömrünü uzatır.
